

Förbundet Sveriges Dövblinda

Verksamhetsberättelse
2024

Syntolkning:

Geometriska

former i grönblått

och mörkrosa.

FSDB:s logotyp.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
1. Inledning	5
1:1 Om Förbundet Sveriges Dövblinda	5
1:2 Stärkt röst 2024	5
1:3 Begrepp	6
2. Kongress, dialogforum och rundabordssamtal.....	7
2:1 Kongress	7
2:2 Dialogforum	8
2:3 Rundabordssamtal	9
3. Verksamhetsplan och utgångspunkter	10
4. Intressepolitik och rättighetsfrågor	11
4.1 LSS-insatser och andra liknande insatser.....	12
4.2 Teckenspråkstolk, skrivtolk och dövblindtolk.....	12
Dövblindtolkning, ingår i tolktjänst, består av tre delar:	12
4.3 Habilitering och rehabilitering.....	16
4.4 Arbetsmarknad	18
4.5 IKT (information, kommunikation och teknik)	20
4.6 Skola och utbildning.....	23
4.7 Kultur	24
4.8 Hälsa och sjukvård	25
4.9 Ledarhundsverksamheten	26
4.10 Färdtjänst.....	26
4.11 Krisberedskap och information	26
4.12 Tillgängligheten till allmänna val	27
4.13 Särskilt boende	28
4.14 Personer med dövblindhets ekonomiska situation	28
5. Medlemsaktiviteter, träffar och evenemang	29
5:1 Distansaktiviteter och distansföreläsningar	29

5:2 Rekreationshelg med tema Lär känna FSDB.....	31
5:3 Nordiska mästerskapet i schack i Sverige	32
5:4 Friluftsäventyr i Dalsland.....	33
5:5 Dövblindas dag	33
5:6 Kurs för föräldrar	33
5:7 Höstträff i Örebro	34
6. Projekt organisationsutveckling.....	35
7. Kommunikation	35
7:1 Sociala medier	36
7:2 Hemsidan	37
7:3 Kontakt med FSDB	38
7:4 Nyhetsbrev	38
7:5 Press och övrig information	38
8. Anslutna organisationer och upphörande av sektioner	41
8:1 Dövblind Barn och Ungdom (DBU).....	41
8:2 Föräldrarådet och familjesektion.....	41
9. Regionala föreningar	41
10. Medlemmar	44
11. Samverkan och representation.....	45
11:1 Nkcdb	45
11:2 Dövblindrådet	46
11:3 Hörselorganisationernas ordförandemöten	46
11:4 SRF.....	46
11:5 Övrig representation	47
12. Internationellt arbete	47
12:1 WFDB	48
12:2 DBI.....	48
12:3 EDbU	49
12:4 DBNSK	49

13. Internationellt utvecklingssamarbete	49
13:1 Nicaragua	50
13:2 Rwanda	50
13:3 Mama Magnus	51
14. Styrelse, valberedning, revisorer och arbetsgrupper	51
14:1 Styrelse.....	51
14:2 Valberedning och revisorer	53
14:3 Arbetsgrupper.....	53
15. Personal och kansli.....	54
16. Ekonomi	55
17. Slutord och underskrifter	56

1. Inledning

1:1 Om Förbundet Sveriges Dövblinda

Förbundet Sveriges Dövblinda (FSDB) är en partipolitiskt och religiöst obunden intresseorganisation för personer med dövblindhet i Sverige. Sedan bildandet den 13 september 1959 har FSDB arbetat för att stärka rättigheter och möjligheter för personer med dövblindhet genom påverkansarbete, informationsspridning och gemenskap.

FSDB:s mål är att säkerställa full tillgänglighet, delaktighet, jämlikhet, självständighet och självbestämmande för personer med dövblindhet inom alla samhällsområden. En central del av arbetet är att bryta den isolering som dövblindhet kan medföra och att skapa möjligheter till både intern och extern kommunikation.

FSDB består av 12 regionala föreningar, samt ungdomsorganisationen Dövblind Barn och Ungdom (DBU), som är en ansluten organisation. Förbundet arbetar både nationellt och internationellt för att påverka utvecklingen inom dövblindområdet. Medvetenheten om att personer med dövblindhet utgör en liten men sårbar grupp i samhället präglar vårt arbete. Eftersom antalet personer med dövblindhet ökar, särskilt bland äldre, är det avgörande att säkerställa tillgång till dövblindtolkning, hjälpmedel, rehabilitering och insatser inom LSS eller SoL för att möjliggöra ett självständigt liv.

1:2 Stärkt röst 2024

Under 2024 har FSDB intensifierat sitt arbete för att synliggöra dövblindhet och stärka sin röst i samhället. Bland annat har vi

medverkat i TV-inslag, nyhetsartiklar och debattartiklar för att öka kunskapen om dövblindas situation och rättigheter.

Vi har också lanserat en ny hemsida: fsdb.se, och infört ett månatligt nyhetsbrev för att förbättra kommunikationen med våra medlemmar och allmänheten.

Inför kommande år fortsätter FSDB att arbeta för ökad medvetenhet, bättre lagstiftning och stärkta rättigheter för personer med dövblindhet. Genom opinionsbildning, samverkan och konkreta insatser vill vi driva utvecklingen framåt och säkerställa att ingen lämnas utanför.

1:3 Begrepp

När FSDB:s förbundsstyrelse kommunicerar utåt används följande begrepp:

- Personer med förvärvad dövblindhet
- Personer med medfödd dövblindhet
- Personer med åldersrelaterad dövblindhet

Den nordiska definitionen av dövblindhet uppdaterades vid Nordiskt ledarforum i juni 2024 och är följande:

”Dövblindhet är en kombination av syn- och hörselnedsättning där graden av nedsättning är så allvarlig att syn och hörsel har svårt att kompensera för varandra. Dövblindhet medför därför, i relation till omgivningen, specifika funktionshinder.”

2. Kongress, dialogforum och rundabordssamtal

2:1 Kongress

Den 24–26 maj genomförde förbundet sin kongress på Elite hotel Academia i Uppsala. Förhandlingarna leddes av riksdagsledamöterna Lina Nordquist och Malin Danielsson, båda från Liberalerna. Förbundsstyrelsen, 33 ombud, personal och gäster var på plats.

Innan kongressen genomfördes fyra förmöten och informationstillfällen digitalt som erbjöds ombuden:

16 april, 23 april, 7 maj samt 14 maj.

Här gick samtliga kongresshandlingar igenom och det fanns möjlighet att ställa frågor och lämna yrkanden.

På kongressen behandlades 28 motioner, vilket var rekord för förbundets kongress. En omfattande stadgeöversyn hade gjorts, och nya stadgar antogs både för förbundet och för de regionala föreningarna i form av normstadgar. Kongressen avskaffade sektionerna, och i stället kommer deras frågor att ligga under förbundsstyrelsen med arbetsgrupper.

En ny styrelse valdes som består av förbundsordförande Klas Nelfelt och styrelseledamöterna Karoline Degerfeldt, Christina "Cia" Grönborg, Berit Jildenhed, Anne-Maj Magnström, Johan Möller och Helen Norsten. Även en ny valberedning valdes bestående av sammankallande Agneta Hummerhielm och ledamöterna Jan Nyström samt Daniel Olsson.

Revisorer för de kommande åren blev auktoriserade revisorn Johan Engdal, Sonora Revision AB och som förtroendevald revisor valdes Pontus Degsell med ersättare Raisa Uotila. Dessutom antogs en ny verksamhetsplan för de kommande tre åren. Kongressen beslutade också om medlemsavgift, arvoden och ersättningar samt en långtidsbudget.

Syntolkning: Foto över kongressalen i Uppsala. Närmst i bild Gunilla Thomsson samt Malin Danielsson.

2:2 Dialogforum

Under året har tre dialogforum genomförts på distans, den 6 mars, 19 juni och den 7 oktober. Till mötena var regionernas ordförande och DBU kallade.

Vid dialogforum i mars lämnades information om kongressen.

Dessutom diskuterades beställningsportaler hos regionernas Tolkcentraler samt gemensamma frågor som regionerna ska driva i brukarråd.

I juni låg fokus på uppföljning av kongressen, de regionala föreningarnas uppdatering av normalstadgar samt fortsatt diskussion om gemensamma frågor mot brukarråd som ger mer tydlighet i hela förbundets arbete gentemot tolkcentraler och dövblindmottagningar.

På dialogforum 7 oktober diskuterades den läsarundersökning som ska göras för den interna kommunikationen inom förbundet. Vidare presenterades en ny broschyr och övrigt informationsmaterial.

Slutligen diskuterades förbundets arbetsplan för 2025.

2:3 Rundabordssamtal

Den 24–25 november ordnades ett rundabordssamtal på Almåsa Havshotell där 20 personer deltog. Programmet innehöll bland annat ämnen som tolktjänst, ledsagning, färdtjänst och rehabilitering. Målet med detta rundabordssamtal var att ge förtroendevalda kunskaper och verktyg för stärkt påverkansarbete såväl på nationell som på kommunal och regional nivå. Helene Engh från Nkcdb och Malin Esko och Veronika Larsson från Talför var med under delar av träffen. Bland annat diskuterades tolktjänst, framför allt problem med tolkarnas dygnsvila och tolkcentralernas tolkning av vad som ingår i uppdraget dövblindtolkning. De delade även med sig av sin trendspaning för framtiden.

Dagarna avslutades med ett panelsamtal mellan FSDB, Nkcdb och Talför med Neven Milivojevic som moderator.

3. Verksamhetsplan och utgångspunkter

Verksamhetsplanen är uppdelad i tre delar: Värdegrund, intressepolitik och organisation. Verksamhetsplanen antas på kongressen och bryts ner i arbetsplaner som täcker ett kalenderår.

Värdegrund

FSDB arbetar för rätten till full tillgänglighet och delaktighet, jämlikhet, självständighet och självbestämmande för personer med dövblindhet på alla områden i samhället.

Intressepolitik

Under åren 2025–2027 kommer FSDB att prioritera tre viktiga områden, för att med information och kunskap hjälpa tjänstemän och politiker att fatta bättre underbyggda och insiktsfulla beslut. Våra tre prioriterade områden är:

- Rätten till personligt stöd
- Rätten till tolktjänst
- Rätten till habilitering och rehabilitering
- Organisation

FSDB arbetar med organisationsfrågor för att stärka och utveckla FSDB, och för att göra medlemmarna mer delaktiga och jämlika inom FSDB.

Under perioden 2025–2027 ska vi arbeta för att visa att FSDB är en betydelsefull organisation som attraherar nya medlemmar och gör att våra nuvarande medlemmar vill vara kvar. Det innebär en satsning på rekrytering av nya medlemmar och en god medlemsvård för att alla medlemmar ska känna sig hemma i organisationen. Genom vårt intressepolitiska arbete strävar vi efter att förbättra medlemmarnas livssituation och möjligheter. I syfte att stärka vår ekonomi ska styrelsen se över möjligheterna att starta upp en insamlingsverksamhet.

FSDB ska vidareutveckla den digitala verksamheten och underlätta för medlemmar att vara delaktiga digitalt.

Förbundsstyrelsen ska vid behov aktivt stötta de regionala föreningarna samt uppmuntra regionala föreningar att samarbeta med varandra.

Förbundet ska vidareutveckla FSDB:s informationskanaler såsom tidningen Kontakt med FSDB, sociala medier och andra informationskanaler.

4. Intressepolitik och rättighetsfrågor

FSDB:s mål är att alla personer med dövblindhet ska ha ett självständigt liv. För att uppnå målet krävs det att alla får sina grundläggande behov av stöd, service och omsorg tillgodosedda.

Under året har FSDB:s arbete haft fokus på Tolktjänst och ledsagning. Gråzonen mellan ledsagning och dövblindtolkning har vuxit, vilket FSDB har lyft upp i olika möten.

4.1 LSS-insatser och andra liknande insatser

LSS-insatser och liknande service, till exempel ledsagning inom Socialtjänstlagen (SoL) är viktiga för personer med dövblindhet för att kunna uppnå full delaktighet i samhället. Det är också viktigt att de är av god kvalitet.

Under året 2024 har FSDB haft flera viktiga möten om LSS och ledsagning.

Den 5 februari träffade Klas Nelfelt och Helene Engh (Nkcdb) statssekreterare Minna Ljunggren och ansvarig tjänsteman från Socialdepartementet.

Den 5 april genomfördes ett möte med SKR:s direktör Johan Kaarme, där Socialstyrelsens rapport om ledsagning stod i fokus samt konsekvenser som att det leder till ofrivillig ensamhet.

Den 11 april genomfördes lunchseminarium hos riksdagen om ledsagning. Flera representanter från alla partier deltog.

I juni beslutade riksdagen att ge i uppdrag till regeringen att tillsätta en utredning som ska se över möjligheter till att få en ny lag för ledsagning.

4.2 Teckenspråkstolk, skrivtolk och dövblindtolk

Dövblindtolkning, ingår i tolktjänst, består av tre delar:

Tolka vad som sägs, syntolkning och ledsagning, och som komplement socialhaptiska signaler. Tjänsten är avgörande för att en

person med dövblindhet ska kunna uppnå full delaktighet och det är viktigt att dövblindtolkningen håller god kvalitet.

FSDB:s arbete kring tolktjänst har varit intensiv. FSDB har haft nära samverkan med hörselorganisationer, speciellt med Sveriges Dövas Riksförbund, SDR, och Hörselskadade Riksförbund, HRF.

Den 7 maj hölls en debatt i riksdagen om tolktjänst, där behovet av förbättringar och en nationell funktion för tolktjänst diskuterades. FSDB, i samarbete med HRF och SDR, har arbetat för att påverka regeringens beslut.

Den 15 maj träffade Klas Nelfelt Talför (Tolkchefernas förening). Under mötet diskuterades flera punkter inom tolktjänst, bland annat arbetstidslagen, Dövblindtolkars uppgifter (inklusive att mötas vid viss plats) och om tillgänglig tolkbeställning. Det diskuterades även om tolkbrist/tolkutbildning.

Den 16 maj hade FSDB möte med statssekreterare Minna Ljunggren och statssekreterare Sophia Metelius för att följa upp om uppföljning kring tolktjänstutredningens betänkande.

Den 4 december träffade Klas Nelfelt och kommunikationsspecialisten Angelica Molin oppositionspartiernas representanter för funktionshinderfrågor, Christofer Bergenblock (C), Karin Sundin (S), Ulrika Westerlund (MP) och Nadja Awad (V). Mötet handlade om uppföljning av de prioriterade frågorna inom tolktjänst.

Syntolkning: Foto på Klas Nelfelt tillsammans med oppositionspartiernas representanter för funktionshinderfrågor.

I september kom regeringen med budgetförslag som innehöll små satsningar kring tolktjänst. 5 miljoner för att skapa nationell funktion, 41 miljoner extra i statsbidrag till tolkcentraler, 30 miljoner till tolk till arbetslivet. Det är tack vare hårt arbete under två års tid, tillsammans med SDR och HRF som vi tar ett kliv framåt.

Utbildning till teckenspråkstolk/dövblindtolk/skrivtolkning

Det finns fyra utbildningsplatser för att bli teckenspråk-dövblindtolk och en utbildningsplats för att bli skrivtolk:

Via MYH

Västanviks folkhögskola, Leksand.

Fellingsbro Folkhögskola Örebro.

Södertörns folkhögskola, Stockholm (skrivtolkutbildning).

FSDB har haft kontakt och önskat att MYH ska återta regelbundna möten för att följa upp tolkutbildnings kvalitet och framtidens utmaningar.

Stockholms universitet bedriver en kandidatprogrammet i teckenspråkstolk/dövblindtolk.

Tyvärre fortsätter det antalet personer som söker till tolkutbildningen att minska. Det beror bland annat på att tolkutbildning inte finns spridd i Sverige och dåliga förutsättningar, som sämre arbetsmiljö och ingångslön.

FSDB deltog på DIK fackförbunds seminarium om en enkätundersökning hos teckenspråkstolkar/dövblindtolkar. Det var dystra svar som bekräftade vår uppfattning om hur situationen är i dag. Arbetsmiljön har blivit sämre, tolkar avråder andra från att bli tolkar. FSDB har dialog med SDR och HRF om hur vi ska arbeta aktivt med frågan.

Stiftelsen Rikstolktjänst, RTT

Sedan 1993 finns RTT som en fristående stiftelse med ett årligt statligt anslag från Socialstyrelsen. Förtroendevalda på riksnivå inom FSDB, HRF, SDR, DHB och ungdomsorganisationerna får använda RTT. RTT är en förutsättning för att förtroendevalda i FSDB ska kunna bedriva intressepolitiskt arbete på nationell nivå. Regionernas tolktjänst täcker inte dessa kostnader för hörselskadade, döva och personer med dövblindhet. SDR sköter ekonomin och

administrationen på uppdrag av RTT. Therese Rollvén har varit kontaktperson. Klas Nelfelt har under året varit ordförande i stiftelsen RTT med Gunilla Thomsson som ersättare.

År 2024 är RTT inne i sitt första år i det nya upphandlingsperiod.

4.3 Habilitering och rehabilitering

FSDB:s mål är att alla personer med dövblindhet ska få tillgång till en god och likvärdig habilitering och rehabilitering. Det är av stor vikt att förebyggande rehabilitering och konkreta insatser sätts in i rätt tid för att personer med dövblindhet ska kunna leva ett så gott liv som möjligt.

Trots utveckling av dövblindteamerna, Nkcdbs stöd till regioner, finns det i dag stora skillnader mellan regionerna. Regionerna måste prioritera vilken insats som ska sättas in först, då målgruppen ofta är i behov av flera insatser.

Viktigast är att förebygga psykisk ohälsa, rätt till arbete och inkludering i den digitala världen. Det finns fortfarande brister att få utbildningar som behövs för att kunna använda dator och smarttelefoner för att till exempel använda BankID som är en nödvändighet för att kunna utföra viktiga ärenden.

Dövblindteam

Det finns olika team i alla regioner och de har olika namn, till exempel syn- och hörselrehabilitering eller dövblindteam. I detta dokument väljer vi att kalla alla för dövblindteam. Dövblindteam kan se ut på olika sätt. Det kan vara en egen enhet inom rehabiliteringen, och andra regioner kan ha ett team med personal

från synenhet och hörselenhet som samverkar. Kvalitén varierar mycket på grund av olika resurser och kompetens bland de olika teamen.

Under året har FSDB träffat representanter för Dövblindteamen via Dövblindrådet som har haft två möten år 2024.

FSDB har nära samverkan med Nationell kunskapscenter för dövblindfrågor, Nkcdb, speciellt inom rehabiliteringsfrågor, till exempel inom den digitala världen.

Forskning

En viktig del av vårt arbete är att samla in och överblicka den forskning som finns om dövblindfrågor, för att visa på de olika behov och möjligheter som finns för personer med dövblindhet. Nkcdb:s forskningsöversikt innehåller för närvarande över 4100 vetenskapliga artiklar. De flesta är en sammanfattning av vad forskningen har gett för resultat, och ger en god grund för FSDB:s arbete. Översikten finns på nkcd.se.

FSDB:s medlemmar deltar i olika forskningsstudier och i vissa forskningsprojekt är FSDB även med i en referensgrupp.

- Under året 2024 pågick:
- Förälder med dövblindhets erfarenheter
- Dövblindhets och professionellas upplevelser under pandemin
- Projekt om Livsomställning
- Förbättra kommunikation för medfödd

- Digital delaktighet med hörhjälpmedel
- Avslag på insats, vad händer?
- Att använda ledahund
- Orientering

Grundkurs om dövblindhet

FSDB har i olika former bidragit med kompetens till de nationella grundkurserna om dövblindhet som Nkcdb med jämna mellanrum anordnar för professionella inom regioner, Arbetsförmedlingen och andra aktörer. Kurserna ger deltagarna en grundläggande information om dövblindhet ur olika perspektiv. I utbildningen deltar personer med dövblindhet som resurser vid olika föreläsningar. Under året 2024 erbjöd Nkcdb dock ingen sådan kurs, men det planerades inför den kommande 2025.

Aktiveringskurser

Under år 2024 var det endast Mullsjö folkhögskola som anordnade aktiveringskurser med fokus på habilitering/rehabilitering för personer med dövblindhet. Genom Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) kan folkhögskolorna få bidrag till kurserna. Flera regioner tycker att detta är ett bra komplement till deras egen rehabilitering. Under året blev det brist på kompetenta datalärare och Mullsjö folkhögskola tvingades ställa in vissa kurser.

4:4 Arbetsmarknad

FSDB:s mål är att alla personer med dövblindhet i arbetsför ålder

ska ha en sysselsättning för att kunna vara delaktiga i samhället. Detta innefattar bland annat en fungerande färdtjänst, tolk i arbetslivet och andra stödinsatser.

Att komma ut på arbetsmarknaden, söka och behålla ett arbete, är en utmaning som har blivit svårare genom åren. Att kunna få tolk i den utsträckning man behöver är något som inte fungerar i dag.

Flera arbetsgivare är tveksamma till att anställa personer med dövblindhet, och ser tyvärr fler problem än lösningar.

Det finns stödinsatser från Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan att ansöka om, men det är inte alltid lätt att få information och kontakt med "rätt" person inom rimlig tid. Detta gäller för både den enskilde och arbetsgivaren.

Viktiga stöd för att det ska fungera för oss är arbetstekniska hjälpmedel, olika former för lönestöd och stöd till personligt biträde, möjlighet till tolk i arbetslivet samt anpassning av litteratur. Tyvärr brister kunskapen hos arbetsgivare men också hos lokala arbetsförmedlingar runt om i landet om att dessa insatser finns.

Promemorian "Ändringar i förordningen om bidrag till arbetshjälpmedel" kom i början av år 2024. Syftet var att förtydliga och modernisera regelverket bland annat om att bidrag kan ges för uppgraderingar av datorbaserade arbetshjälpmedel samt för utbildning i användningen av dessa hjälpmedel. FSDB lämnade ett remissvar som i stor del ställde sig bakom förslagen.

Arbetsförmedlingen, AF

AF har två olika träffar. Den ena är ett arbetslivsinriktat informationsforum, som riktar sig till funktionshindervisorganisationer.

Den andra är ett dialogforum med enheten syn-, hörsel och dövenheten inom Arbetsförmedlingen. FSDB deltog på båda under året. I slutet av året diskuterade organisationerna och AF hur dialogen kan förbättras mellan parterna. Representant från förbundsstyrelsen var Christina Grönborg.

Vi har framfört att våra medlemmar behöver stöd och adekvat utbildning i samtliga digitala system som används vid arbetslöshet.

4:5 IKT (information, kommunikation och teknik)

Utgångspunkten i Sveriges IKT-politik är att alla oavsett funktionsförmåga ska kunna ta del av den digitala infrastrukturen. Personer med dövblindhet kan genom ett tillgängligt informationssamhälle få ökad självständighet och bättre livskvalitet.

Webbtillgänglighetsdirektivet trädde i kraft 2018, men trots det är många digitala tjänster inom den offentliga sektorn, såsom 1177.se, fortfarande inte fullt tillgängliga. Trots upprepade påpekanden om brister kvarstår stora problem. Ett av de största problemen är att vissa produkter och tjänster bedöms som fullt tillgängliga enligt direktivet, men i praktiken är de svåra att använda för målgruppen.

Tillgänglighetsdirektivet ska tillämpas fullt ut från och med 28 juni 2025. Det innebär att alla nya produkter och tjänster på konsumentmarknaden ska vara tillgängliga på ett enhetligt och ändamålsenligt sätt, så att alla kan använda dem och förstå innehållet. Men tillgänglighet handlar inte bara om att produkten finns – nästa steg är att kunna använda den. Det kräver god tillgänglighet i praktiken, kunnig personal samt tillräcklig tid för utbildning och support. Ofta är det inte tekniken i sig som skapar hinder, utan bristen

på handhavandeutbildning och kontinuerlig support.

Tillgången till utbildning och support för personer med dövblindhet varierar kraftigt mellan olika regioner. För att bryta ofrivillig isolering och möjliggöra ett jämlikt deltagande i samhället måste personer med dövblindhet ges rätt förutsättningar. Det innebär tillgång till informations- och kommunikationsteknik, men också en strukturerad och långsiktig utbildning i hur hjälpmedlen ska användas. Utan detta riskerar många att hamna i digitalt utanförskap, trots att tekniken i sig har potential att underlätta vardagen och öka självständigheten. Lagstiftning i sig löser inte tillgänglighetsproblemen – det krävs verkliga insatser och ett långsiktigt engagemang för att säkerställa att digitala lösningar fungerar för alla.

Samverkan med Nkcdb inom IKT

Nationellt kunskapscenter för dövblindfrågor, Nkcdb, har en resursgrupp för teknik och hjälpmedel. Nkcdb:s uppdrag är att ge råd, stöd och support till regioner, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, kommuner och andra aktörer som provar ut och förskriver IKT- hjälpmedel till personer med dövblindhet. Gruppen har kompetens när hjälpmedel som används i skolan, hemmet och på arbetsplatsen. Det gäller hjälpmedel för såväl barn som vuxna. De har också kunskap om konsumentteknik, det vill säga exempelvis smarta telefoner och surfplattor. Expertgruppen utgör en viktig funktion för regionernas dövblindteam. Gruppen leds av Karin Jönsson, och genom regelbundna möten har FSDB en mycket nära samverkan kring detta.

Post- och telestyrelsen, PTS

PTS har ansvar för att kommunikationslösningar inom den digitala världen ska utvecklas och vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Inom PTS finns Enheten för digital delaktighet som FSDB, tillsammans med Nkcdb:s expertgrupp, har dialog med kring olika projekt och tjänster i olika möten.

Texttelefoni

PTS upphandlar och ställer krav på Texttelefoni.se, en tjänst som förmedlar samtal mellan en vanlig telefon och en texttelefon, app eller webbtjänst. Tjänsten är kostnadsfri och tillgänglig dygnet runt, alla dagar i veckan.

Under 2024 genomfördes flera viktiga förändringar av tjänsten. Från och med den 1 september 2024 drivs Texttelefoni.se under ett nytt avtal med Dynava AB (tidigare Samres AB). Avtalsperioden löper över tre år, med möjlighet till förlängning. Samtidigt upphörde möjligheten att använda analoga texttelefoner via tjänsten från den 1 september.

Under året har inga användarråd kring texttelefoni hållits på grund av upphandlingen och personalbyten. Efter den genomförda upphandlingen kommer dock användarråd att återupptas, och FSDB planerar att delta i dessa.

Bildtelefoni

Bildtelefoni.net är en samhällstjänst med förmedling och distanstolkning av samtal via teckenspråkstolk. De som är teckenspråkiga kan ringa till tjänsten via bildtelefon, app eller förmedlingens webbsida. De som vill ringa till en bildtelefon från en taltelefon kan också använda tjänsten. Det är företaget Evantia Oy

som sköter tjänsten, och företaget nWise står för tekniken. FSDB har deltagit på Bildtelefonis användarråd.

Tidigare ingick både texttelefoni och bildtelefoni i samma användarråd, men detta har nu ändrats. Framöver kommer det att vara två separata användarråd. Ett för texttelefoni och ett för bildtelefoni.

4:6 Skola och utbildning

FSDB:s mål är att alla barn, ungdomar och vuxna med dövblindhet ska ha tillgång till kvalitativ utbildning och möjlighet till utveckling.

Specialskolan

Skolan är till för elever som är döva, har en hörselnedsättning, dövblindhet, språkstörning eller synnedsättning och inte klarar av att gå i den kommunala grundskolan. Specialpedagogiska skolmyndigheten, SPSM, är huvudman för de specialskolor som finns runt om i landet.

Specialpedagogiska skolmyndigheten, SPSM

SPSM har ett resurscenter Dövblindhet. Skolor kan kontakta SPSM som då kan se till att elever med dövblindhet får rätt till stöd och delaktighet och en tillgänglig lärmiljö.

SPSM:s resurscenters kunskap om dövblindhet har försämrats på grund av personalomsättning.

FSDB ges möjlighet att träffa SPSM, via dövblindrådets möten.

4:7 Kultur

Enligt de nationella kulturpolitiska målen i Sverige ska alla ha möjlighet att delta i kultur- och idrottslivet samt ha tillgång till en mångfald av medier. Trots detta återstår mycket arbete innan personer med dövblindhet kan ta del av kultur på lika villkor som övriga i samhället.

Myndigheten för tillgängliga medier, MTM

MTM, ligger under kulturdepartementet och deras uppdrag är att vara ett nationellt kunskapscentrum för mediatillgänglighet. MTM arbetar för att alla ska ha tillgång till litteratur och samhällsinformation utifrån individens förutsättningar, oavsett läsförmåga eller funktionsnedsättning. De tillhandahåller bland annat punktskriftsböcker och prenumerationservice för de som vill låna böcker, prenumerera på tidskrifter och beställa artiklar på punktskrift. I deras uppdrag ingår också att främja teckenspråkig litteratur. MTM har ett specifikt uppdrag när det gäller teckenspråkig litteratur.

Under år 2024 har FSDB fortsatt att påpeka brister i kvalitén och ställt krav på förbättringar på Legimus. Detta gäller både inläsningen av boken och den tekniska lösningen i Legimus, när man läser en bok med hjälp av textning i programmet.

FSDB deltar på användarråd hos MTM, dessa sker 3 gånger per år. Samt haft två enskilda möten med MTM:s Generaldirektör för att påtala att MTM måste förbättra Legimus så att den kan anpassa för olika sätt att läsa och kvalitét. FSDB deltog även på ett gemensamt möte med alla råd som finns hos MTM för att få utbyte mellan råden. De är bland annat

Brukarrådet, Vetenskapsråd och Punktskriftnämnden.

Mediemyndigheten

Myndigheten Mediemyndigheten är en hopslagning av Myndigheten för press, radio och tv samman och Statens medieråd. Myndigheten arbetar för att främja yttrandefrihet, medie- och informationskunnighet samt möjligheterna till mediemångfald och tillgänglighet. Inget råd finns i dagsläget.

Public service

FSDB deltog på PS Funk:s seminarium som ordnas av SVT, SR och UR tillsammans med Funktionsrätt Sverige. Temat var artificiell intelligens (AI).

Under våren kom en utredning av betänkandet om public service, ”Ansvar och oberoende-public service” som handlade om hur SVT, SR och UR ska regleras under 2026–2033. FSDB lämnade in ett remissvar som lyfte upp tillgänglighetsperspektivet.

4:8 Hälsa och sjukvård

Personer med dövblindhet har oftast en betydligt sämre hälsa än andra medborgare. Det visar flera undersökningar. Här är det viktigt att vi alltid har tillgång till en tillgänglig sjukvård där man får fram kvalificerade dövblindtolkar vid besök, behandlingar och sjukhusvistelser.

Det är viktigt att 1177 utvecklas så att det fullt ut blir tillgängligt för personer med dövblindhet och att vårdpersonal vet hur man ska bemöta en person med dövblindhet när vi besöker vården.

Vi har med MFD deltagit i samråd om levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning.

Vi har också varit med på ett samråd med Inspektionen för vård och omsorg (Ivo) för organisationer som företräder brukare. Där har vi framfört personer med dövblindhets situation.

4:9 Ledarhundsverksamheten

Ledarhundverksamheten flyttade från Synskadades Riksförbund till Myndigheten för Delaktighet den 1 april.

Flytten skapade stora problem och MFD har haft flera utmaningar att få ordning på sin nya verksamhet.

FSDB är med i användarråd för ledarhundsverksamhet som sker flera gånger per år. Anne-Maj Magnström och Berit Jildenhed är representanter i detta råd.

4:10 Färdtjänst

Färdtjänst är ett av de viktigaste stöden för att kunna förflytta sig på sina egna villkor. Under året 2024 har en tydlig negativ trend kommit, där några personer med dövblindhet har blivit nekade färdtjänst.

Trafikanalys kom med en rapport med förslag till förbättringar under 2023, som FSDB var positiv till. Under året 2024 har svaret från regeringen varit att frågan bereds. Frågan har lyfts i olika sammanhang när FSDB har träffat politiker och tjänstemän.

4.11 Krisberedskap och information

Kriget i Ukraina var en väckarklocka på många sätt gällande

information. Under dessa år har fler individer, organisationer och myndigheter blivit mer medvetna om vikten av information och kunskap om krisberedskap. Det blev tydligt att krisinformation och krisberedskap inte var tillgängligt för personer med dövblindhet.

FSDB har, tillsammans med Nkcdb, haft ett flertal möten med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), kring just tillgänglig information.

Klas Nelfelt, deltog i PS Funks evenemang om krisinformation den 9 december, mer om detta i avsnitt 7.

Vi anser att krisinformationen fortfarande är bristfällig och vi har fortsatt att diskutera detta med MTM och påtalat detta till MSB. FSDB och Nkcdb har färdigställt anpassad krisinformation baserad på MSB:s riktlinjer, men ännu inte fått någon återkoppling eller klartecken vilket vi nu inväntar för att kunna göra utskick. Nkcdb ska då arbeta mot regionerna med att till exempel genom kuratorerna stötta patienterna att förbereda sig inför kris. FSDB ska informera om denna möjlighet.

Det återstår mycket att göra kring krisberedskap och utmaningen ligger i att få tillgänglig krisinformation.

4.12 Tillgängligheten till allmänna val

Valmyndigheten och Nationellt organ för dialog och samråd mellan regeringen och civila samhället (NOD), anordnade en workshop som FSDB deltog i. Syftet med workshopen var att identifiera brister i samband med val för personer med funktionsnedsättning och hur valinformation och röstningsförfaranden kan göras mer tillgängliga.

4:13 Särskilt boende

MoGård Stiftelse

MoGård bedriver flera olika verksamheter, bland annat särskilda boenden (LSS-boenden) för både vuxna och barn/ungdomar. Många av de boende har medfödd dövblindhet. Verksamheten bygger på ett individanpassat arbetssätt med särskilt fokus på kommunikation. Stiftelsens styrelse består av representanter från Finspångs kommun, Region Östergötland, SDR och FSDB. Berit Jildenhed är ledamot i styrelsen och representerar FSDB.

4:14 Personer med dövblindhets ekonomiska situation

Under de senaste åren har den ekonomiska situationen för personer med dövblindhet blivit alltmer ansträngd. Inflation och stigande priser på mat, boende och andra nödvändiga utgifter har gjort det svårare att få ekonomin att gå ihop. Samtidigt har förändringar i ersättningssystem, till exempel övergången från handikappersättning till merkostnadsersättning, gjort att många har fått lägre ekonomiskt stöd än tidigare. Detta leder till ofrivillig ensamhet och psykisk ohälsa.

Det är därför avgörande att ekonomiska stödinsatser anpassas efter de faktiska behoven, så att personer med dövblindhet får den trygghet och det stöd som krävs för att kunna hantera sin vardag utan ekonomisk oro. FSDB har lyft upp dessa frågor tex med FHM och SKR.

5. Medlemsaktiviteter, träffar och evenemang

5:1 Distansaktiviteter och distansföreläsningar

Under hela 2024 har FSDB erbjudit sina medlemmar aktiviteter i form av föreläsningar via videoplattformen Zoom. Distansaktiviteter är ett viktigt komplement i föreningens arbete med medlemsaktiviteter och ett led i att bryta den isolering som många med dövblindhet erfar.

Distansaktiviteter ger medlemmarna möjlighet att få kontakt med varandra och umgås. Det ger också möjlighet till förtroendevalda att få utbildning och möjlighet till erfarenhetsutbyte. På föreläsningarna har det varit med 5 till 45 personer vid de olika tillfällena.

Under distansföreläsningarna agerar någon från styrelsen eller kansliet värd och tekniker.

Följande distansaktiviteter har genomförts:

- 21 januari: Prova på Zoom-möte för intresserade medlemmar, vid två tillfällen under samma dag med Klas Nelfelt.

- 25 januari: Punktskriftens historia, en historisk tillbakablick och beskrivning av punktskriften idag, med Håkan Thomsson.

- 22 februari: Denna kväll fick vi lära oss mer om Diagnoserna Charge syndrom och Alströms syndrom. Medverkade gjorde Gustav Midelund, Ulrika Midelund samt Jennifer Hällmyr.

14 mars: Fyra personer med dövblindhet berättade om sina erfarenheter på arbetsmarknaden och utbildning. Deltagarna fick ta del av Berit Jildenheds, Christina Lindblads, Sofia Nilssons och Sophie

Toomväli Petersons berättelser och utmaningar.

- 26 mars: Prova på Zoom, åtta personer fick möjlighet att pröva på att vara med i ett zoom-möte och använda skrivtolk.

Medverkade gjorde Klas Nelfelt.

- 11 april: Nkcdb presenterade sina två nya webbutbildningar som de tagit fram som handlar om att erbjuda stöd till personer med dövblindhet.

- Den ena utbildningen har fokus på medfödd dövblindhet och den andra på förvärvad dövblindhet. Från Nkcdb deltog Helene Engh och Linda Eriksson.

- 18 april: Sophies och Simons erfarenheter och upplevelser från besöket i Rwanda, där FSDB bedriver ett samarbetsprojekt via MyRight.

Medverkande var Simon Larsvi och Sophie Toomväli-Petersson.

- 28 maj: En informationsträff där den omvalde förbundsordföranden Klas Nelfelt berättade om vad som hände på förbundets kongress.

- 11 juni: Föreläsning om krisinformation. Här gick man igenom hur man ska förbereda sig för det oväntade. Det kan ge extra trygghet även om krisen aldrig kommer. Dessutom presenterades det material som tagits fram och som vänder sig till personer med dövblindhet. Det var Christina Grönborg, utbildad instruktör i Sveriges Civilförsvarsförbund, och Karin Jönsson från Nkcdb som höll i kvällen.

- 12 september: Så får du mer av de nyheter du vill ha – och så kan du nå ut. FSDB:s kommunikator och redaktör Angelica Molin höll i aktiviteten.

- 26 september: Föreläsning med Jenny Widmark som berättar vad som är nytt inom hörapparaternas värld. Hon belyste de senaste årens framsteg kring hörapparater och gav en inblick i vad vi troligtvis kan förvänta oss framöver. Hon tog även upp hur hörapparater behöver anpassas för personer som lever med både en hörselnedsättning och synnedsättning eller blindhet.
- 14 november: Föreläsning med Constantinus Lindfors, om hur det är att leva med en dövblindhet i Japan.
- 3 december: SIMA och Mullsjö folkhögskolor fick möjlighet att presentera sitt kursutbud för personer med dövblindhet under 2025.
- 11 december: Presentation av projektet Mobilt Hem- och Vårdteam för äldre döva och teckenspråkiga, förkortat Movadot som genomförs i Jönköping. Medverkade gjorde Åsa Gustavsson.

För att få flera tekniker som kan hjälpa till att hantera Zoom vid distansaktiviteter, så ordnades en utbildning den 21 november med Emil Bejersten. Under utbildningen arbetades det fram en skriftlig instruktion som stöd.

5:2 Rekreationshelg med tema Lär känna FSDB

Helgen 23 till 25 februari deltog 16 deltagare, kursledning, ledsagare och tolkar på en rekreationshelg på Almåsa Havshotell. Programmet innehöll pass om att komma igång med sin träning, sittgympa, balans och rörlighetsträning, information om förbundet och de regionala föreningarna, Jacuzzi & vedeldad bastu, quiz och bingo.

Dessutom fick deltagarna mycket tid till dialog och erfarenhetsutbyte

mellan varandra, och berättelser om hur det är att leva med en dövblindhet.

5:3 Nordiska mästerskapet i schack i Sverige

Syntolkning: Foto på en schackbräda, klocka och några av deltagarnas händer på schackmästerskapet i dövblindhet.

Den 13–16 juni, var Sverige värd för det nordiska schackmästerskapet för personer med dövblindhet. Sverige är värd för detta arrangemang vart åttonde år. Spelare var med från Sverige, Finland, Danmark och Norge. Turneringen spelades enligt Monrads system.

Två spelare från Sverige deltog. Håkan Thomsson anlätades för att hålla i turneringen. Vinnare blev Aarne Pirkola från Finland.

5:4 Friluftsäventyr i Dalsland

Den 29 augusti till 2 september deltog 14 personer med dövblindhet, kursledning och tolkar på ett friluftsäventyr i Ragnerud, mitt i det vackra naturreservatet i Dalsland. Här prövade man på kanot- och kajakpaddling, gav sig ut på dagsvandringar, badade och bastade samt hade föreläsningar om friluftsliv som exempelvis matlagning och övernattnings utomhus. Som instruktör och guide hade Jonas Bodenäs engagerats. Boendet skedde i stugor.

5:5 Dövblindas dag

Dövblindas dag genomfördes detta år den 13–15 september med en 40 timmars kryssning ombord på Silja Serenade till Helsingfors. Vård för årets arrangemang var FSDB Stockholm Gotland.

5:6 Kurs för föräldrar

Den 21–22 september genomfördes en kurs för föräldrar som har barn med medfödd eller förvärvad dövblindhet. Kursen var ett samarbete med DHB-flex och den ägde rum i våra lokaler på Sandsborgsvägen 52 i Enskede. De som önskade övernattnings bodde på Motell L i Hammarby sjöstad.

Ledorden för kursen var kommunikation och delaktighet. Här gavs föräldrarna verktyg och kunskap för att navigera i vardagen. En föreläsare var Sylvia Olsson som berättade om sin forskningsrapport Längtan efter tillhörighet. Cicci Joge Johansson, Mo gård höll i en inspirerande erfarenhetsdiskussion och Nkcdb var på plats med Sofia Hansdotter och Caroline Lindström som berättade om de kurser de

erbjuder föräldrar till barn med dövblindhet och deras barnprojekt "Att främja utveckling och delaktighet för barn med dövblindhet".

5:7 Höstträff i Örebro

Årets höstträff ägde rum den 11 - 13 oktober i Örebro, med ett 75-tal deltagare. Detta år var temat hjälpmedel för att underlätta vardagen för en person med dövblindhet. Samtidigt firade FSDB att man detta år fyller 65 år. På fredagen gav Klas Nelfelt inspirerande tillbakablickar om vad som hänt i föreningen.

Lördagen varvades av föreläsningar på förmiddagen och minglande bland utställarna på eftermiddagen. Vi besöktes av Insyn Scandinavia AB som förutom att visa synskadehjälpmedel höll ett uppskattat föredrag om bra synskade-appar. Medverkade gjorde även Xtactor, som presenterade armbandet xBand som kommunicerar information så som klockan, alarm och text-notifikationer via vibrationer. Möjlighet fanns också att via företaget Nordic evolution prova Precisionsnavigering med taktill återkoppling som även deltagarna kunde prova på plats.

Företaget nWise som säljer bildtelefoner var på plats liksom MTM, Myndigheten för tillgängliga medier, som informerade om sin verksamhet. Dessutom fanns möjlighet att få känna på utformningen av taktilla trafiksignaler.

Lördagen avslutades med att Helene Engh och Karen Catalàn, från Nkcdb berättade Kort om sitt uppdrag samt gav information om utbildningar som erbjuds och deras publikationer.

På söndagen genomförde Nationellt kunskapscenter för dövblindfrågor tre workshops där olika teman diskuterades:

Kommunikationsövergångar, teknik för orientering och förflyttning samt hur vardagen påverkas när insatser man behöver inte beviljas.

6. Projekt organisationsutveckling

Förbundet har drivit ett treårigt projekt under perioden 1 juli 2021 till 30 juni 2024. Under projektiden arbetade Peter Lundgren 50% som verksamhetsutvecklare. Projektet avslutades 30 juni, men arbetet har fortsatt under hösten inom ramen för organisationsutvecklingsgruppen som består av Klas Nelfelt, Berit Jildenhed, Jan Nyström (fram till kongressen 2024) samt Gunilla Thomsson från kansliet.

Den 16 januari genomfördes ett digitalt informationsmöte där de regionala föreningarna fick information om vår föreningsförsäkring av Per Liljeroos på Unik försäkring. Sista delen av mötet användes för att ge de regionala föreningarna möjlighet att byta tips och erfarenheter av planering och genomförande av ett årsmöte.

Förbundet har erbjudit extra stöd och hjälp till två av de regionala föreningarna under 2024. Det gäller FSDB Mälardalen samt FSDB Västerbotten. I övrigt har förbundet varit behjälpligt med råd och stöd för de regionala föreningar som så önskat.

7. Kommunikation

Detta år har kommunikationen inom FSDB utvecklats och förstärkts på flera plan. FSDB har publicerat vårt material i flera olika kanaler för att göra information mer tillgänglig och engagerade för

medlemmarna.

Vi har även lyft FSDB:s frågor i samhällsdebatten. Genom satsningar på sociala medier, hemsidan, tidningen Kontakt, nyhetsbrev och närvaro i såväl lokal- som riksmidier har vi nått ut bredare och skapat fler möjligheter för våra medlemmar att ta del av nyheter. I styckena nedan redovisas de huvudsakliga insatserna och framgångarna inom kommunikationsområdet i år.

7:1 Sociala medier

På sociala medier delar vi främst nyheter som också återfinns på hemsidan, sedan hemsidan lanserades. Vi gör så kallade ”puffar” eller ”blänkare” – korta och lockande inlägg som hänvisar till en mer utförlig artikel på hemsidan.

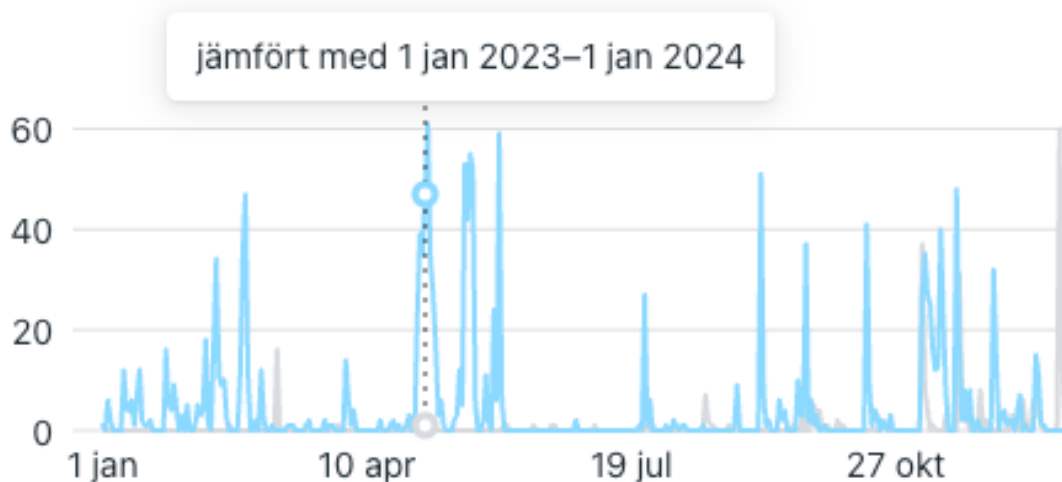
Facebook är fortsatt det medium där de flesta av våra medlemmar befinner sig, och därför där vi lägger mest fokus. Detta har gett resultat och vi har kunnat se en stor ökning av till exempel antalet länkklick kopplat till vår publika Facebook.

Vi har förutom den publika sidan publicerat mer interna nyheter och information om aktiviteter etc i FSDB medlemsforum. I medlemsforum finns bara de som är medlemmar i FSDB. Där bjuder vi in till aktiviteter (dessa mejlas även ut), undersökningar, tipsar om relevanta program och liknande.

Länkklick ●

↓ Exportera ▼

1,7 tn ↑ 488,8 %

Syntolkning: Bilden visar en statistikgraf över länkklick 2024 (1700 totalt) jämfört med föregående period (2023). Grafen illustrerar klickens fördelning över tid, med en topp kring 10 april och variationer fram till slutet av året. En ökning på 488,8%.

Vi har även ett Instagram-konto där vi publicerar större händelser som till exempel att vi haft kongress.

7:2 Hemsidan

Hemsidan färdigutvecklades i början av året och publicerades sedan på domänen fsdb.se, som vi länge saknat tillgång till.

Hemsidan har uppdaterats kontinuerligt under året med relevanta nyheter och information.

Exempel på nyheter som publiceras både på fsdb.se och på hemsidan var "På onsdagen träffade FSDB:s ordförande Klas Nelfelt

oppositionspolitiker för att diskutera bland annat status på tolktjänst och nationell funktion.”

7:3 Kontakt med FSDB

Tidningen Kontakt fick under 2023 helt ny layout och denna grafiska profil har tidningen fortsatt haft under 2024. Under 2024 har tidningen haft uttalade teman varje nummer. Teman var: Psykisk ohälsa och hälsa, Politik, Livsstil, Anhöriga samt Teknik och hjälpmedel. Vi har även genomfört en läsarundersökning där vi sammanfattningsvis mottagit goda recensioner från våra läsare. Innehåll i tidningen har varierat men ofta bestått av intervjuer med medlemmar, interna nyheter, externa nyheter, krönikor och kortfattad information om aktiviteter.

7:4 Nyhetsbrev

Som komplement till tidningen, hemsidan, sociala medier, mejlutskick skickas även ett nyhetsbrev ut med en kort sammanfattning om vad som hänt på förbunds nivå. Det innehåller både intern information och nyheter. Detta gör vi så att även de som inte använder Facebook eller besöker hemsidan ska kunna följa det viktigaste händelserna.

7:5 Press och övrig information

Under 2024 har vi medverkat i flera riksmedier. Bland annat medverkade Klas Nelfelt i SVT Nyhetstecken ett flertal gånger – med ämnen som ”Allt fler dövblinda får avslag på ledsagning och tolk” och ”Därför kan vården inte använda mejl och SMS – FSDB efterlyser

enklare verktyg”. Han har även medverkat i 15 minuter på teckenspråk på SVT.

Under hösträffen i Örebro medverkade Klas Nelfelt förutom i SVT angående hösträffens jubileum, även i Sveriges radio i ett inslag där han lyfte tolkbristens konsekvenser samt vad dygnsvilan medför för problem för personer med dövblindhet.

Vi publicerade även en debattartikel i Dagens samhälle med rubriken ”Stoppa ansvarsglidningen mellan kommun och region” om att vi vill se en tydligare lagstiftning om vem som bär ansvaret för att garantera att alla människor får det stöd de behöver.

Detta skickades sedan till politiker och deras pressavdelningar, och vi mottog svar på artikeln från två partier.

När Evelina Lindberg, en kvinna med dövblindhet som uppmärksammats i många medier, och hennes mamma Ingela Lindberg uttalade sig om situationen i Dagens Nyheter såg vi också till att Klas Nelfelt intervjuades för att beskriva verkligheten för många av våra medlemmar.

Även FSDB-medlemmen Wandi Lundgren medverkade, efter att vi pitchat artikeln till lokalpress, i Göteborgs-Posten under rubriken ”Dövblinda Wandi blir av med sitt LSS efter 30 år”.

I övrigt har Angelica Molin deltagit i egenskap av kommunikatör på webinarier samt på plats på:

- Funka workshop i projektet ”Talet som ett digitalt verktyg” 22 januari. Om hur produkter och tjänster som kräver tal kan förbättras för att fungera för alla användare.

- Boksläpp i Enskede 20 maj. Margareta Perssons bok "Lämna bort barnet och glöm".
- Informationsmöte på distans om regeringsuppdraget existentiell hälsa 6 september.
- Föräldrakonferens 21 september.
- MFD 26 september, då Myndigheten för delaktighet firade 10-årsjubileum och bjöd in civilsamhället och andra viktiga aktörer till workshops.
- PS Funk 9 december, då public service-företag och funktionsrättsorganisationer på Nalen i Stockholm för PS Funk. Temat var "Inkluderande krisberedskap och information i orostider". Fokus låg på hur personer med funktionsnedsättning kan få bättre stöd vid kris och hur public service kan nå alla.

Övrigt:

- Remissvar gällande "Ansvar och oberoende – public service i oroliga tider".
- Remissvar gällande "En moderniserad taltidningsverksamhet".
- Rundabordssamtal på Almåsa 24–25 november.
- Kickoff 22–25 augusti.
- Produktion av tryckprodukter som nya informationsbroschyrer, roll-up, vykort, visitkort.
- Distansföreläsning om nyhetsbevakning 12 september.

8. Anslutna organisationer och upphörande av sektioner

8:1 Dövblind Barn och Ungdom (DBU)

Från och med 1 januari 2021 är vår ungdomsorganisation en självständig organisation med eget organisationsnummer. På kongressen i maj 2021 antogs de som en ansluten organisation till förbundet. Under 2024 har förbundets personal stöttat och hjälpt DBU motsvarande ca 55% tjänst.

Samarbetet mellan FSDB och DBU har formellt reglerats via ett samarbetsavtal.

Under 2024 har DBU:s ordförande varit Malin Szilva Beasley fram till årsmötet och därefter tog Simon Larsvi över klubban. Antal medlemmar: 58 medlemmar (föregående år 61). För mer information, läs DBU:s verksamhetsberättelse och årsredovisning för 2024.

8:2 Föräldrarådet och familjesektion

På kongressen i maj beslutades att de båda sektionerna upphörde. I stället har förbundsstyrelsen bildat arbetsgrupper inom dessa områden som startat upp under sen höst 2024 och startar sitt arbete från 2025.

9. Regionala föreningar

FSDB:s regionala föreningar bedriver intressepolitisk verksamhet och genomför verksamhet för medlemmarna. Den sociala verksamheten

har stor betydelse. Att få träffa andra i samma situation är mycket värdefullt. Den sociala gemenskapen är ett sätt att bryta den isolering och ensamhet som dövblindhet kan föra med sig. De regionala föreningarna anordnar till exempel informationsträffar, utflykter och resor. Per den 31 december 2024 hade FSDB 12 regionala föreningar.

FSDB Skåne

Ordförande: Arne Lorentzson

Antal medlemmar: 152 medlemmar, 56 röstberättigade och 96 stödjande
(föregående år 153).

FSDB Öst

Ordförande: Christina "Cia" Grönborg

Antal medlemmar: 43 medlemmar, 20 röstberättigade och 23 stödjande
(föregående år 48).

FSDB Väst

Ordförande: Wandi Lundgren fram till årsmötet och därefter Agneta Hummerhielm.

Antal medlemmar: 153 medlemmar, 71 röstberättigade och 82 stödjande
(föregående år 162).

FSDB Jönköping

Ordförande: Henrik Hölj-fors

Antal medlemmar: 26 medlemmar, 9 röstberättigade och 17 stödjande (föregående år 24).

FSDB Örebro-Värmland

Ordförande: Marie Lagerström

Antal medlemmar: 114 medlemmar, 47 röstberättigade och 67 stödjande (föregående år 120).

FSDB Mälardalen

Ordförande: Åsa Blom

Antal medlemmar: 29 medlemmar, 16 röstberättigade och 13 stödjande (föregående år 26).

FSDB Stockholm Gotland

Ordförande: Alex Boije

Antal medlemmar: 270 medlemmar, 99 röstberättigade och 171 stödjande (föregående år 283).

FSDB Uppsala och Gävleborgs län

Ordförande: Teresia Lindberg

Antal medlemmar: 54 medlemmar, 18 röstberättigade och 36 stödjande (föregående år 55).

FSDB Dalarna

Ordförande: Anne-Maj Magnström

Antal medlemmar: 30 medlemmar, 12 röstberättigade och 18

stödjande
(föregående år 30).

FSDB Mitt

Ordförande: Roger Såthe

Antal medlemmar: 24 medlemmar, 16 röstberättigade och 8 stödjande
(föregående år 27).

FSDB Västerbotten

Ordförande: Helen Norsten

Antal medlemmar: 25 medlemmar, 12 röstberättigade och 13
stödjande
(föregående år 25).

FSDB Nord

Ordförande: Bittan Lidbom

Antal medlemmar: 34 medlemmar, 13 röstberättigade och 21
stödjande (föregående år 35).

För mer information, läs respektive regional förenings
verksamhetsberättelse och årsbokslut för år 2024.

10. Medlemmar

2024-12-31 hade förbundet 963 medlemmar (föregående år 988).
Utav dessa var 9 hedersmedlemmar. Återstoden av medlemmarna
utgjordes av personer med dövblindhet, anhöriga till dessa samt i
övrigt stödjande medlemmar.

Basen för medlemsvärvning ligger i första hand hos de regionala

föreningarna. Medlemsrekrytering sköts också av förbundet via sociala medier och genom att synas utåt.

Förbundet ansvarar för det centrala medlemsregistret via företaget Mallverkstan i Lund AB.

En central medlemsavgift beslutas av kongressen och var under 2024 150 kr. Utav avgiften tillfaller 50 kr förbundet och 100 kr den regionala föreningen.

11. Samverkan och representation

FSDB har små resurser att avsätta för att kunna jobba själva på alla samhällsområden. Vi strävar efter att samverka med andra organisationer som delar vår tanke om alla människors lika värde.

11:1 Nkcdb

Nationellt kunskapscenter för dövblindfrågor, Nkcdb, är en statsbidragsfinansierad verksamhet som har funnits sedan 2003. Deras uppdragsgivare är Socialstyrelsen. Nkcdb:s uppdrag omfattar fem huvudområden:

- Tillhandahålla nationellt expertstöd till regioner och andra huvudmän.
- Samla, utveckla och sprida information om dövblindhet.
- Verka för systematisk metodutveckling.
- Fördjupad brukarsamverkan.

- Stödja kommuner, regioner och andra aktörer med kompetensutveckling i form av utbildningar och kurser om dövblindhet.

FSDB har ett mycket nära samarbete med Nkcdb genom regelbundna samverkansmöten och FSDB har också en plats i Nkcdb:s styrelse genom Klas Nelfelt. Utöver det så medverkar representanter från FSDB vid många av Nkcdb:s utbildningar och kurser.

11:2 Dövblindrådet

Dövblindrådet är ett nationellt nätverk som består av representanter från Nationellt kunskapscenter för dövblindfrågor, Specialpedagogiska skolmyndigheten, FSDB och DBU, Arbetsförmedlingen, Riksgymnasiet för döva och hörselskadade samt representanter från regionerna. Mötena ger möjlighet till utbyte av information och erfarenheter inom olika verksamheter.

11:3 Hörselorganisationernas ordförandemöten

FSDB har under året deltagit på ordförandemöten tillsammans med HRF, SDR, DHB, DBU, SDUF och UH. Mötena har till större delen handlat om frågor kring utbildning och tolkning.

11:4 SRF

FSDB har lokaler i samma hus som Synskadades Riksförbund, och förbunden har kontakter i olika gemensamma frågor.

Under 2024 har vi framför allt diskuterat IT-tillgänglighet, digitalisering, färdtjänst samt ny ledsagningslag.

11:5 Övrig representation

FSDB har också representerats i följande sammanhang:

- I regeringens funktionshindersdelegation har Klas Nelfelt varit ersättare under 2024.
- Klas Nelfelt har varit ersättare i styrelsen för SAS.
- På MyRights ordförandemöten har Klas Nelfelt och Linda Eriksson representerat FSDB.
- Under 2024 har Berit Jildenhed varit förbundets representant i Stiftelsen Mo Gård.
- Dövblind Barn och Ungdom genomförde sitt årsmöte och medlemsaktivitet i april, där FSDB representerades av Linda Eriksson.
- Jan Nyström har varit FSDB:s ombud på årsmöte i SAS.
- Klas Nelfelt har representerat FSDB vid jubileumsaktiviteter i FSDB Dalarna, FSDB Väst samt DBU.

12. Internationellt arbete

Det är viktigt att FSDB samverkar kring dövblindfrågorna med organisationer på internationell nivå. Samverkan ger både FSDB och

andra organisationer en större kunskap och erfarenhet om hur dövblindfrågorna bedrivs i olika länder.

För att uppnå framgång inom det internationella arbetet är det viktigt att knyta kontakter och bygga upp nätverk med personer runt om i världen.

12:1 WFDB

The World Federation of the Deafblind, WFDB, bildades på Nya Zeeland 2001 och har sedan dess varit en internationell röst för alla personer med dövblindhet. WFDB har bland annat haft en betydande roll vid framtagandet av FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

WFDB har konsultativ status i FN. Genom IDA (International Disability Alliance) bevakar man att FN:s medlemsländer följer FN-konventionen.

WFDB-styrelsens ordförande är Sanja Tarczay, Kroatien. Klas Nelfelt är revisor. WFDB har en hemsida: <http://www.wfdb.eu>

12:2 DBI

Deafblind International består främst av organisationer som på olika sätt arbetar för personer med dövblindhet. Inom DBI finns också olika nätverk för till exempel CHARGE, Ushers syndrom och ungdomsnätverk.

Mer information finns att läsa på deras hemsida:

<https://www.deafblindinternational.org>

12:3 EDbU

European Deafblind Union, EDbU, bildades 2003, och årsmöte hålls varje år. Klas Nelfelt deltog på årsmötet som genomfördes digitalt 2024. Ordförande är Fransisco Javier Trigueros Molina, från Spanien. EDBU är även revisor för EDbU.

EDbU har en hemsida: <http://www.edbu.eu>

12:4 DBNSK

Dövblindas Nordiska Samarbetskommitté, DBNSK, består av ordförande och vice ordförande från de nordiska dövblindorganisationerna. Tack vare bidrag från Nordens Välfärdscenter (NVC) brukar DBNSK kunna ordna ett möte per år. De nordiska länderna turas om att vara värd för mötet och inneha ordförandeskapet. Tyvärr kunde inte Norge genomföra något fysiskt möte under 2024, men möten och kontakter har hållits digitalt.

Projektet, där man har utbyte med länder i Baltikum, har fortsatt under året. En träff genomfördes i Tallinn i september. Här deltog styrelseledamot Johan Möller. Ansvarig för detta arbete är Finland som bjuder in övriga länder. På en workshop ordnad av NVC i augusti deltog även Klas Nelfelt som DBNSK representant.

13. Internationellt utvecklingssamarbete

FSDB:s utvecklingssamarbete sker med stöd av MyRight som är

funktionshinderrörelsens paraplyorganisation för internationellt utvecklingssamarbete. Det är MyRight som hanterar anslag från Sida vilket från och med 1 januari 2018 erhålls via ForumCiv.

Under 2024 har regeringen meddelat att stora förändringar kommer att ske inom detta arbete. Högre egenavgifter och mer administration befaras belasta projektägarna. Detta har medfört att styrelsen har tagit beslut att avveckla projekten under 2025.

FSDB:s utvecklingssamarbete har under 2024 bestått av två projekt, det ena i Nicaragua och det andra i Rwanda.

FSDB ska framöver ha fokus på länder i närområdet.

En arbetsgrupp finns som ska arbeta med båda våra utvecklingsprojekt via MyRight. Gruppen utgörs av Linda Eriksson, Sebastian Ferrer, Simon Larsvi samt Sophie Toomväli-Peterson.

13:1 Nicaragua

I Nicaragua driver FSDB ett projekt som handlar om att stärka dövblindorganisationen i Nicaragua, Asociación de Sordociegos de Nicaragua (ASCN). Tillsammans med den nicaraguanska funktionshinderrörelsens paraplyorganisation Feconori deltar MyRights samarbetsorganisationer i utbildningsdepartementets arbetsgrupp för inkluderande utbildning. I november besöktes projektet av Linda Eriksson.

13:2 Rwanda

Genom arbetet i Rwanda vill FSDB förbättra livsvillkoren för personer med dövblindhet. Barn med dövblindhet har en särskilt utsatt

situation. De göms ofta undan av sina föräldrar och får inte tillgång till skolgång. I november 2018 bildades dövblindorganisationen Rwanda Organization for People with DeafBlindness, ROPDB.

ROPDB deltar, tillsammans med organisationerna för döva och döva kvinnor och blinda, i utvecklingssamarbetet med FSDB.

Organisationerna har enats om en definition av dövblindhet, vilken förhoppningsvis kommer att kunna godkännas av regeringen i Rwanda.

13:3 Mama Magnus

Insamlingen Mama Magnus startades 2001 av Lena Johansson, aktiv i dåvarande föräldrarådet. Insamlingen Mama Magnus har fortsatt till förmån för barn och ungdomar med dövblindhet i Östafrika, (Kenya, Tanzania, Uganda och Rwanda). Varje gåva som skänks, går oavkortat till arbetet i Östafrika. Insamlingen har under året, på begäran från FSDB Västs styrelse, förts över till Förbundet Sveriges Dövblinda. Förbundet administrerar nu denna insamling och ett " eget " konto har bildats i balansräkningen för detta ändamål. Nya informationsvykort har tagits fram under året.

14. Styrelse, valberedning, revisorer och arbetsgrupper

14:1 Styrelse

Styrelsen hade följande sammansättning innan kongressen:

- Klas Nelfelt, förbundsordförande

- Christina "Cia" Grönborg, vice ordförande
- Helen Norsten, kassaförvaltare
- Linda Eriksson, ledamot
- Berit Jildenhed, ledamot
- Bert Liljeholm Brännström, ledamot
- Jan Nyström, ledamot

Efter kongressen och konstitueringen som skedde i maj 2024 har FSDB:s styrelse följande sammansättning:

- Klas Nelfelt, förbundsordförande
- Christina "Cia" Grönborg, vice ordförande
- Helen Norsten, kassaförvaltare
- Karoline Degerfeldt, ledamot
- Berit Jildenhed, ledamot
- Anne-Maj Magnström, ledamot
- Johan Möller, ledamot

Styrelsen har under 2024 haft nio protokollförda sammanträden (varav fem före kongressen):

10–11 februari, 29 februari, 20 mars samt 22 mars, 12 april, 23–24 maj,

26 maj (konstituerande möte), 24–25 augusti, 10–11 oktober samt 23–24 november. Innan kongressen ägde de fem första mötena rum.

I samband med styrelsemötet i november deltog Daniel Ström från Söderberg & Partners, och vi förde en diskussion om förbundets kapitalplacering.

Styrelsen har upprättat en arbetsordning och förvaltningsordning som styrdokument för sitt arbete. Vidare finns en placeringsinstruktion för förbundets kapitalplacering hos Söderberg & Partners.

Vidare tillsätts ett bidragsutskott som handlägger ansökningar från enskilda medlemmar med dövblindhet.

14:2 Valberedning och revisorer

Fram till kongressen bestod valberedningen av Teresia Lindberg (sammankallande) samt Wandilundgren och Daniel Olsson. Efter kongressen består valberedningen av Agneta Hummerhielm (sammankallande), Jan Nyström och Daniel Olsson.

Under hela året har förbundets revisorer varit auktoriserad revisor Johan Engdal från Sonora Revision AB och förtroendevald revisor Pontus Degsell.

14:3 Arbetsgrupper

Eftersom vi har avskaffat sektionerna har vi under hösten startat upp två arbetsgrupper. Det är familjegruppen och föräldragruppen.

Karoline Degerfeldt och Christina Grönborg är sammankallande i dessa grupper från styrelsen. Man har sedan skickat ut information med syfte att knyta till sig övriga intresserade. Dessa grupper kommer starta upp sitt arbete från 1 januari 2025.

En arbetsgrupp, benämnd medlemsgruppen, har tillsatts. Den utgörs av Klas Nelfelt (sammankallande), Teresia Lindberg, Arne Lorentzson, Berit Jildenhed, Johan Möller, Simon Larsvi (från DBU) med Angelica Molin som handläggare. Gruppen har ansvar för medlemsrekrytering, medlemsvård, fadderverksamhet samt marknadsföring och hur man blir medlem.

15. Personal och kansli

FSDB:s kansli ligger på entréplanet på Sandsborgsvägen 52 i Enskede. Vi hyr lokaler av Iris Förvaltning AB. Under året har vi fått ett nytt postnummer som är 122 33 Enskede. Under 2024 fanns följande tjänster på kansliet:

- 100% Arvoderad förbundsordförande, Klas Nelfelt
- 100% kanslisamordnare/ekonom, Gunilla Thomsson
- 100% kommunikatör och skribent, Angelica Molin
- 75% medlemskoordinator, Emil Bejersten
- 25% Personligt biträde, Anna-Lena Thomsson
- 50%, Verksamhetsutvecklare Peter Lundgren, visstidsanställd t.o.m. 30 juni

Förbundsordföranden arvoderas på heltid under den tid han är vald till förbundsordförande. Arvodet fastställs av kongressen.

FSDB är medlem i arbetsgivarorganisationen Fremia och har avtal med Falck Sverige AB (företagshälsovård). Förbundet är försäkrat hos Unik Försäkring.

16. Ekonomi

FSDB är en ideell förening. För att kunna bedriva intressepolitiskt påverkansarbete och meningsfulla medlemsaktiviteter behövs ekonomiska medel.

Socialstyrelsens statsbidrag till funktionshinderorganisationer är FSDB:s viktigaste intäktskälla. Med hjälp av detta bidrag kan vi finansiera stora delar av våra kostnader för personal och lokaler. Statsbidraget syftar till att stötta funktionshinderorganisationernas arbete, främst inom intressepolitik och information samt att ge förbundet täckning för merkostnader.

Från Arbetsförmedlingen erhåller förbundet bidrag i form av lönestöd för anställd personal samt stöd till personligt biträde. Från Sida, via ForumCiv och MyRight, får vi ekonomiska medel för projekt i andra länder.

FSDB får bidrag från olika fonder och stiftelser vilket gör det möjligt för förbundet att ordna verksamhet i form av aktiviteter för medlemmarna.

FSDB vill här rikta ett stort och varmt tack till de stiftelser som har beviljat fondmedel till förbundet. Era insatser är mycket betydelsefulla och ovärderliga. Under 2024 har förbundet erhållit bidrag från:

- Synskadades Stiftelse

- Kronprinsessan Margaretas Arbetsnämnd för synskadade

Dessutom får förbundet in gåvor från enskilda i form av månadsgivande, minnesgåvor samt enstaka gåvor. Dessa är av stor betydelse för förbundets verksamhet.

Förbundets kapitalplacering sköts av Söderberg & Partners.

Förbundet har ändamålsbestämda medel som erhållits via arv och gåvor där ändamålet kan användas enligt testators riktlinjer eller enligt förbundsstyrelsebeslut.

Under 2022 startade förbundet en insamling till Ukraina med anledning av kriget. Pengarna ska gå till personer med dövblindhet. Behållningen var vid årsskiftet 25 250 kr.

Styrelsen har lämnat bidrag till FSDB Dalarna, för genomförande av 30-årsjubileum, FSDB Skåne för rekreationsresa till Almåsa Havshotell, FSDB Väst för inköp av hörselslinga samt till FSDB Stockholm Gotland för genomförande av dövblindas dag.

För mer information se årsredovisningen.

17. Slutord och underskrifter

2024 har varit ett spännande och mycket aktivt år. Förbundet har fortsatt organisationens verksamhetsutveckling enligt plan. Framför allt har vi arbetat med att stötta och hjälpa de regionala föreningarna.

Under året har vi även lanserat en ny hemsida. Vi har fortsatt arbetet

med att utveckla våra informationskanaler samt att genomföra en läsarundersökning av medlemstidningen "Kontakt med FSDB".

Arbetet har också fortsatt med uppföljning och påverkan med anledning av tolktjänstutredningen som Myndigheten för delaktighet, MFD, genomfört. Tillsammans ser vi nu fram mot nya och spännande möjligheter att utveckla förbundet.

FSDB:s förbundsstyrelse vill framföra ett stort tack till alla som på olika sätt har varit med och stöttat FSDB:s arbete till förmån för personer med dövblindhet. Utan ert stöd skulle FSDB:s arbete inte vara möjligt. FSDB är den enda ideella intresseorganisationen som arbetar för att förbättra livsvillkoren för personer med dövblindhet i Sverige. Förbundets vision är att alla personer med dövblindhet ska få rätt till full tillgänglighet och delaktighet, jämlikhet, självständighet och självbestämmande på alla områden i samhället. Vi vet att det finns mycket kvar att göra och vi hoppas därför att ni kommer att fortsätta stötta oss i vårt arbete.

Styrelsen nedan har undertecknat verksamhetsberättelsen 21 mars 2025.

- Klas Nelfelt
- Karoline Degerfeldt
- Christina Grönborg
- Berit Jildenhed
- Anne-Maj Magnström
- Johan Möller
- Helen Norsten